

Het *geschreven* Woord

Gebruik en verklaring

Het woord in het Hebreeuws en Grieks

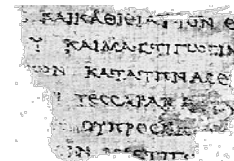
Het Hebreeuwse woord voor 'lossen' is *ga'al*. De Griekse vertaling van het OT vertaalt het op verschillende manieren, maar het meest gebruikt worden de woorden *lutroō* (loskopen), met enkele afgeleiden daarvan, of als *ruomai* (behoeden of beschermen), maar ook vaak als *agchisteuō* (verwant zijn). Ook vinden we af en toe *sōzō* (redden), met afgeleiden als *sōtēria* (redding), hoewel dat veel vaker de vertaling is van *yashuah*. Deze laatste groep woorden vinden we echter juist wel het meest prominent gebruikt in het NT als aanduiding van het begrip verlossing.

God zit niet krap bij kas

In Jesaja vraagt God: "Is mijn hand dan werkelijk te kort om te verlossen, of is er in Mij geen kracht om te redden?" (Jes. 50:2, NBG'51). Om te begrijpen wat het beeld hier is, moet je wel de Hebreeuwse uitdrukking kennen die hier wordt gebruikt. Een 'hand die te kort is' betekent in het Hebreeuws dat je te krap bij kas zit om de prijs te kunnen betalen (in Lev. 5:7 lezen we 'indien zijn draagkracht ontoereikend is'; letterlijk staat daar: 'indien zijn hand tekortschiet'). In het voorafgaande vers had Hij gevraagd: "Waar is de scheidsbrief waarmee ik jullie moeder heb weggestuurd? Of waar is de schuldeiser aan wie ik jullie heb verkocht?" (vs 1a). Israël was zijn bruid, maar Hij heeft haar weggestuurd om haar zonden, niet verkocht wegens schulden: "Nee, vanwege jullie zonden zijn jullie verkocht, vanwege je wandaden is je moeder weggestuurd" (vs 1b). Toen Hij Israël in slavernij liet gaan, was dat niet omdat Hij schulden had, en wanneer Hij hen niet meteen weer vrijkoopt is dat niet omdat Hij, de schepper en koning van het heelal (zie vs 2b-3) te krap bij kas zit. Dat ligt echt aan hun eigen wangedrag.

lossing

van een sleutelwoord in de grondtekst

als ontvoering. Maar hier gaat het om een strikt wettige transactie: iets dat verkocht is wordt teruggekocht, en daar moet een prijs voor worden betaald.

Het gebruikte Hebreeuwse woord is *ga'al*, lossen. En hij die de losprijs betaalt, wordt aangeduid met het tegenwoordig deelwoord daarvan: de lossende; maar het wordt gewoonlijk vertaald met een zelfstandig naamwoord: de losser. Dat woord *ga'al* vinden we in de Septuaginta (de Griekse vertaling van het OT) in Leviticus terug als *lutroō*, loskopen. Maar in de rest van de Wet en in bijv. Ruth (waar Boaz als losser een belangrijke rol speelt), vinden we het weergegeven met *agchisteuō*, dat eigenlijk betekent: verwant zijn (van *agchi* = nabij). Dit benadrukt een belangrijk aspect van deze hele wetgeving: degene die het recht heeft een ander vrij te kopen moet wel een naaste bloedverwant zijn.

Vooral bij Jesaja komt het thema 'lossing' nadrukkelijk naar voren. Gods volk wordt voorgesteld als verkocht onder de zonde, en niet in staat zichzelf weer vrij te kopen. Elders vinden we het beeld van het verbondsvolk als de 'bruid' van God (zoals we in het NT het beeld vinden van het nieuwe verbondsvolk als de bruid van Christus). In Jesaja belooft God, met gebruikmaking van dit beeld, dat Hij zal optreden als naaste bloedverwant, en zijn bruid weer vrij zal kopen. Dat loskopen vinden we dan zowel aangeduid met *lutroō* als met *ruomai* (eigenlijk behoeden), en heel soms met *sōzō* (redden).

En dat is dan de basis van dat begrip Verlossing dat zo'n prominente rol speelt in het NT. Maar die verlossing vinden we voornamelijk aangeduid met dat Griekse woord *sotēria* (eigenlijk: redding), dat we in het OT maar sporadisch vinden als vertaling van *ga'al*. En we vinden dat vooral bij Lucas (zijn Evangelie en Handelingen) en in de brieven van Paulus. We weten echter dat Lucas een naaste medewerker van Paulus was, dus het lijkt een typisch Paulus-woord te zijn. Maar als schriftgeleerde weet Paulus heus wel wat *ga'al* is. Blijkbaar wil hij zijn niet-Joodse lezers er echter van doordringen dat lossing maar een beeld is, en redding uit de greep van de zonde de werkelijkheid.

R.C.R.

Het woord in de Concordantie

Het woord *ga'al* komt in het OT ruim 100x voor. In de Septuaginta (de Griekse vertaling van het OT) vinden we *lutroō* met zijn afgeleiden vooral in het boek Leviticus, terwijl we het in de rest van de Wet en in Ruth heel vaak vertaald vinden als *agchisteuō*. Bij Jesaja is het min of meer gelijkelijk verdeeld tussen *lutroō* en *ruomai*. In het NT vinden we *lutroō* en afgeleiden nog geen 20x, maar *sōzō* meer dan 100x, vooral in de Evangelien en Handelingen (en de rest in de brieven aan de Romeinen en de Korintiërs). *Sōtēria* en *sōtēr*, en de daarvan afgeleide woorden vinden we nog eens zo'n 75x, vooral in Lucas, Handelingen en de brieven van Paulus.